

כל כתבי פרק ששה עשר שבת

ק"ו.

עין משפט נר מצוה

בא מ"י פ"ז מהלכות
שבת הל' ב סגנון עשין
א טושיע' אר"ח סימן קסג
סעף ג וסעף ד:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה (מי דמי
ונו' כגון מעות הכל האל
וכו' אסור בטלטול) לא"מ
ו"ג ס"א א"ו עיקר מי דמי
תיק הספר נעשה בס"ס
לדבר המותר לטלטלו
בלא שום דליקה דספר
בדי טלטול הוא הכא הא
עור נעשה בס"ס לדבר
האסור בטלטול מי'.

רבינו חננאל

ואהדר להו מי דמי תיק
נעשה בס"ס לסי' שמותר
לטלטלו, עור נעשה בס"ס
לכשר אסור לטלטלו, אלא
התיק ומכיל להי' כו'. ודחה
הי' נימא דדיקת מיני מנה
תיק נעשה בס"ס לסי' ת
שואר מותר ולתפוס שון
אסורין, הכא בבשר כולן
אסור, והדר רב אשי
ואמר הכי אהדרו ליה
אם מביאין מעלמא תיק
שיש בו מעות להציל בו
ס"ת אנו לא נטלטל עור
אבב בש"י, והא מנ"ל,
אי נימא דדיקת מיני מנה
התיק שיש בו מעות וס"ת
אינו מסי' המעות מותר
התיק ומכיל להי' לבדו
אלא אהר מביא אפילו
המעות, כך קם יש מעות
בתיק והצרכת להביאו
להציל ס"ת אינו מסי'
המעות מותר, דילמא
שני התם במקום שכבר
הגיעו הדליקה עד הספר
ואם יתעסק בהשלכת
המעות האמצע הלהבה,
אבל במקום הדליקה לא
הגיעו והולכין להביא תיק
להציל הספר, אם יש בתיק
מעות אסור לטלטל עד
שילביש, ושני רב אשי
לעולם בדאמרינן מעיקרא,
ודקא אמרת התם בטלטול
התיק כבוד מלאכה,
כגון דמתכוין לגלות הבשר
אינו רחוקו לעור, ואקשינן
והא אביו ורבא דאמרי
תרווייהו מודה ד"ש דסבר
דבר שאינו מתכוין שרי
בפסיק רישיה ולא ימות,
כגון זה אחרתן אומר
המפשיט אינו מתכוין לעור,
דומה לאומר הגני מחתך
ראש זה העוף איך כוונתי
לשחוטו, כגון זה אפילו
ל"ה שמעון שוחט הוא,
ואקשינן דשקיל ליה בברוי,
מפשיט פ"י ברוי נקב"ס, והכי קאמר
מאן דסבר ליה כשהוא
מפשיט מוכחא מילתא
דלא בעי ליה לעור, ולא
דמי לנפיק רישיה ולא
ימות, ולהיכן מצילין אותו
למבוי שאינו מפולש, וכן
הלכה, ולית הלכתא כבן
חזירא דאמר אפילו למבוי
המפולש, והיכי דמי מבוי
שאינו מפולש שמצילין בו
כתבי הקודש.

הבא נעשה במים לדבר האסור. פי' בקונטרס שהבשר אסור
לטלטל שהרי אינו ראוי לאכילה עד הלילה ואינו נראה
דא"כ היכי קאמר לא נטלטל עור אבב זכר כיון דבשר אסור
לטלטל ונראה דלכ"ע זכר מותר לנטלטל אע"ג דמאן דשרי ב' זכר
תפל בעלמא לנטלטל היינו משום דחזי
לכלבים והכא לא חזי לכלבים מ"מ
משום דזיון קדשי שמים שרי לכ"ע
ובטלטול עור אבב זכר הוא דפליגי
והא דקאמר הכא דהוי בסיס לדבר
האסור היינו קודם שנשחטה היה
בסיס לדבר האסור שכל הצנמה
מוקפה היא מטלטול:

מי דמי התם אדהכי והכי נפלה
דליקה. וז"ל אמאי לא קאמר
התם נעשה בסיס לדבר המותר
ולדבר האסור הכא נעשה בסיס
לדבר האסור גירדא וי"ל דאין נראה
לו לתלמן כיון דהשתא סבר שכיול
לנער מעות מי דמי הכיס ואפילו הכי א"ש
לנער, ושרי כל שהוא עושה להלל
ס"ת ה"ה דשרי להציל תיק שיש בו
מעות גירדא:

אדהכי והכי אשידיהו. משמע
דאי לא מני למשי
המעות הוה מני אשידיהו המיק עם
המעות להציל בו ס"ת וא"כ כשאנו
מופשט אלף עד החמה מותר לכ"ע
לטלטל והואיל ולא מני שדי ליה ולא פליגי
אלא כשהופשט לגמרי כדפי' לעיל:

דשקיל ליה בברוי. פירש
בקונט' דליכא שבות
צכה"ג וקשה דהוה ליה למיני
בפסחים צפיקן אלו דברים (דף סה):
הפשט דדמי שנת צהדי הנהו שבות
דקמי התם דדמו שנת ונראה לר"י
דליכא אפילו שבות דלוינו מפשיט
כשיעור חשיבות עור יחד' ולא דמי
למפיש מורסא' דהתם פתח קעדי
אך שא"ל וכן כד מוזיקין מ"מ כד
הוא אבב הכא דלא קא עביד הפשט
אפי' שבות ליכא:

דשקיל ליה בברוי. וז"ל דמי
צסוף תמיד נשחט (פסחים
סה): תנא ב' חשכה כל אחד אחד נוטל
פסחו צעורו אס כן אלו צדדי היה
מופשט ומשמע דבשבת איירי דאמתני'
דהתם קאי דקמני ארבעה עשר שחל בשבת^א ואיכא למימר דלא קאי
אשבת א"י נוטלו צעורו שנפשט עד החמה ועוד אומר ר"י דליכא
למימר דרנבן^ב לדברי רבי ישמעאל קאמרי לדידן מותר להפשט
לגמרי לדידן אודי לן מיהא דמותר להפשט צברוי וז"ל פ"י זה
ה"ל למיחשב התם דחייית הפשט^ט וי"ל דבפלוגתא לא קא מיירי
דל"ה ישמעאל ל' דמי ליה הפשט כלל וזע"ג דחשיב הרכבתו
והשתאו מחוץ לתחום דפליגי בה ר"ע ור' אליעזר לא חשיב לה
פלוגתא דר"א דשמותי הוא ועוד דמההיא פלוגתא ילפינן דהואה
אינה דוחה להכי קמני לה:

שריש מחיצות ושני לחיים בו. השתא האי דמפרש לה הכי
ומוקי תרוייהו אליבא דר"א ולא בעי למימר שלש מחיצות
ולחי א' אינו מפולש וצ"ל לחי זהו מפולש והוא מפרש אליבא
דהלכתא היינו משום דסבר^ד דצ"ל לחי כלל לא היה שרי צן צמירא^ה
דחי כרמלית^ו ולא דמי לחצר שאינו מעורבת וספק^ז:
ועוד דרבנן נציר אובליין ומשקין. (ו' ואמאי ינקט חז"ל
מעורבת) ו' ואדמפלגי צין חצר מעורבת למבוי הוה לן לפלוגי
ל' חצר מפולש וז"ל חצר מעורבת.

ארא אבר רבה בו. תימה מה תירך רבה מקושא דנעיל לתוכו אובליין ומשקין^ט ואומר ר"י דרבה רוצה לומר דרבנן סברי כרבי יהודה
דוקא לצורך הלל כמצי הקדש ולא לצורך אחר ואזיי פירך משום דלוינו נראה לו כצדא שיסבירו כר' יהודה לחאזין ומשני אבבי
ג' מחילות כו' ולאזיי לא סברי רבנן כר"א לחאזין דר"א להלל כמצי הקדש סגי בלחי אחד כדמסיים ואזיל ואפילו לרבי אליעזר כו':
הא

(א) מי דמי. תיק הספר נעשה בסיס לדבר המותר לנטלטלו בלא שום
דליקה דספר זכר טלטול הוא ולדבר האסור כגון מעות: הלא.
האי עור נעשה בסיס לדבר שכולו אסור בטלטול שהבשר אסור
לטלטלו ללא חזי לאכילה עד אורחא דפסח אינו נאכל אלא בלילה
ואלי ורבי ישמעאל לית ליה כבוד
שמים בנאכל להדיט ואפילו הוי עור
תורת כלי עליו מיתסק משום דהוי
בסיס לאיסור וכ"ש דהוא גופיה לאו
זכר טלטול הוא: א"ש מביאין תיק
צמכו מעות. דהוי בסיס לדבר
שכולו אסור ומניח בו ספר להצילו
ואינו נריך להשליך המעות כדמפרש
ואזיל לא נטלטל עור אבב זכר:
אי נימא דמדהיכא דאית ביה. מעות
עם הספר לא שדי להו לא מנריך
ליה תנא דין למשיניהו דקמני
ואע"פ שיש צמכו מעות: איטוי
נמי מייסדין. מעלמא מאחט זית
הצית תיק וצמכו מעות להניח
צמכו ספר ולהציל: מי דמי. היכא
דהספר מונח עם המעות להיכא
הוא צא עכשו להצילו עם המעות
ולתם צו ספר: ה"ס. דספר ומעות
צמכו להי' לא מנריך ליה
למישיניהו: דינמא אדהכי והכי נפלה
דליקה. על הספר: הלא. אדמייתי
ליה ישדיניהו דרך ציאתו: כדאמרינן
מעיקרא. ללא פליגי אלא בהפשטה
ומייתי רבנן ראייה מתיק הספר
דמני' דמליין מעות אבב ספר
זכרי הדיט אבב זכרי גבוה הואיל
וליכא שהות למשיניהו וה"ג אבב
זכרי גבוה דכל פעל ה' למענהו
אפילו הכי ליכא פ' ע"ק.
יפשיט: ודקשיא לך כו' דלא בעי
ליה לעור. אינו נריך לו לעור ואינו
ממתכין להפשט משום עור ולא דמי
להפשט אילני ומחשיב דמסקן: והא
ר"ש מודה בפסיק רישיה ופ"י מות.
והכא אע"ג דלא מתיכין להפשט הוא:
דשקיל ליה צברוי. צמחיכות דקות
מפשיט ומתך דאין דרך הפשטה צך
ולאו מלאכה הוא אלא שבות: שני
לחיים. לפתח שאין לו מחייה: וזו
מבוי שאינו מפולש. כלומר מבוי
הניתר צלל הלכותיו צין צעירוב צין
צמור דברים וכל היתר שאר מצוות
יש לו כגון שימיות מצוות: וסרייהו.

מורה ר"ש בפסיק רישיה
ולא ימות. בלומר האמון
לאש ביהמה ו' בשבת ואינו
רוצה שמתם. לדין דאי
אפשר שלל ממות במתנין
שעבי ליה וכו' אמרינן דבר
שאין מתכין מותר כגון ריח
דלפני ליה בלא איסור, וכל
גורא אש מיה כולל אפילו
ונבל שגל ימיון נשטת מלא
התיק, ואע"ג דליכא למות
דילמא עביד התיק, כיון דלא
מתכין להכי ואפשר לגמרי
בלא התיק, כי עביד מי
התיק דלא נלמא גמריה לא
מחייב, אלא הכי עביד
מודה (סוכה דג). יתר על כן
אמר ר' יהודה. לעיל מניה
איירי צננה עליה מנות לית
צננה זכרי התיק וכן גמרי
המפולשין להי' דשרי ר'
יהודה לנטולו מוחיה משום
פי תקיקה זכרי וסוכה, צפיקן
כל גנות העיר (ערוכין כה).
וקאמר צננימא יתר על כן,
אפילו הכי ליכא פ' ע"ק.
הואיל וליכא שני מחילות
מעליה, מחילה הצית מסקן
ומחילה בית השני ומאן סגי
בתקנתא פורתא (ערוכין כה).
כגון ציר הד"ר, ו' כגון ר'
(ע"ל ו'). ערשה לחי מוכין
ולחי מוכין. צמחי פלות כו'
אחד מן כתבים להיכר בעלמא
(ע"ל ו'). לחי ומאן אלא פתח
הצית האחד ולחי ומאן אלא
פתח השני לאחור בית עגמו,
והוא סתמה לשני דאש
הי' ומותר לנטולו מבית
לית (ערוכין ו'). דקמרי ר'
יהודה ב' מחילות ח"ה הי'
מדאמימא, והא ליכא שני
מחילות מעליה, מחילות של
ב' צמחי (ע"ל ו').

מוסף תוספות
א. [ו]הוה ליה למיסר. מוס'
האל"ם קמ': דיה ופליגי.
ב. כדמפליגי לעיל. מוס'
האל"ם ג. א"כ היתר גמור
הוא. מוס' האל"ם ד. אלא
מכח סברא פירך ליה
דאמאי שרי להביא תיק
שיש בתוכו מעות לצורך
הצלת ספר כיון דמצי
למישיניהו. מוס' האל"ם
ה. המפורש לעיל (ע"ט).
מוס' האל"ם ו. ומתכוין
להוציא לחה, דא לא
צמרא הוה אסור מדרבנן.
מוס' האל"ם ז. אפילו
בשבת את מפשיטין את
העור שלם. מוס' האל"ם
ח. דהבא. מוס' האל"ם
ט. בהדי הנך דרדחו שבת.
מוס' האל"ם י. ל' לרב
חסדא. מוס' האל"ם
יא. להציל, כיון דלכ"ע
אסור לטלטל שם. מוס'
האל"ם יב. [ו]איכא
לאחלוף ברה"י. שמי'.
ג. ושרי וכו' גבי אובליין
ומשקין. מוס' האל"ם
ד. ולא דרך שהוא מציל
כתבי הקודש קאמר
דכתבי הקודש מצילין אפי'

א. בס"פ גבי הצלת אובליין. כש"כ. 10. וכיון דרבה גופיה הוא דאוחיב הכי לרב חסדא, היכי לא
אודרו בפירוקה מהך פירכא גופה. מ' ה"ר.